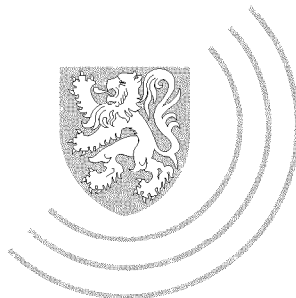

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

14 november 2000

VERSLAG

– van het Rekenhof –

**betreffende de Vlaamse Milieuholding (VMH)
over het boekjaar 1998**

Brussel, 10 november 2000
Regentschapsstraat 2
1000 BRUSSEL

N 12-1.684.650 B3

Bijlagen : 1 verslag + bijlagen

Mijnheer de Voorzitter,

In het kader van artikel 13 van het decreet van 19 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg deelt het Rekenhof enkele algemene bedenkingen in verband met de Vlaamse Milieuholding (VMH) mede en rapporteert het tevens over de financiële controle van de enkelvoudige jaarrekening van deze instelling over het boekjaar 1998.

Op last :
De Hoofdgriffier,

F. VAN DEN HEEDE.

Het Re~~kenhof~~.....
De wnd. Voorzitter,

F. VANSTAPEL.
Raadsheer.

De heer N. DE BATSELIER
Voorzitter van het Vlaams Parlement
Leuvenseweg 27
1011 BRUSSEL

VERSLAG VAN HET REKENHOF BETREFFENDE DE VLAAMSE MILIEUHOUDING (VMH)

Commentaar met betrekking tot de Vlaamse Milieuholding :

- A. Algemene Bedenkingen met betrekking tot de Vlaamse Milieuholding
- B. De financiële controle van de enkelvoudige jaarrekening van de Vlaamse Milieuholding over het boekjaar 1998

Dit verslag werd vastgesteld door de Nederlandse Kamer van het Rekenhof in zitting van 10 november 2000.

In het kader van artikel 13 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg deelt het Rekenhof in dit verslag zijn bedenkingen mede die het nuttig acht in verband met de Vlaamse Milieuholding (VMH). Eveneens rapporteert het over de financiële controle van de enkelvoudige jaarrekening van deze instelling met betrekking tot het boekjaar 1998.

Tevens wijst het Rekenhof erop dat het verslag betreffende de Vlaamse Milieuholding (VMH) over het boekjaar 1997 (Verslag Vlaams Parlement, Stuk 37-A (1999) – Nr. 1, Zitting 1999, 13 september 1999) op 14 oktober 1999 werd besproken in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening (Verslag Vlaams Parlement, Stuk 37-A (1999) –Nr. 2, Zitting 1999, 5 november 1999).

INHOUD

	Blz.
INLEIDING	8
1. Algemene organisatie van het nazicht van de rekeningen van de investeringsmaatschappijen	8
1.1. Juridische grondslag van het nazicht	8
1.2. Modaliteiten van het nazicht van de rekeningen van de investeringsmaatschappijen ..	9
2. Het verslag	10
DEEL I : Algemene bedenkingen met betrekking tot de Vlaamse Milieuholding (VMH)	11
1. De afdeling VMHI (VMH International)	11
1.1. Uiteenzetting van de problematiek	11
1.2. Standpunt van de VMH	12
1.3. Standpunt van de minister	12
1.4. Repliek van het Rekenhof	12
2. De beheersovereenkomst	13
2.1. Uiteenzetting van de problematiek	13
2.2. Standpunt van de VMH	14
2.3. Standpunt van de minister	15
2.4. Repliek van het Rekenhof	15
DEEL II : Opmerking in verband met de financiële controle van de enkelvoudige jaarrekening met betrekking tot het boekjaar 1998	17
1. De mogelijke duurzame waardeverminderingen met betrekking tot deelnemingen van de VMH	17
1.1. Uiteenzetting van de problematiek	17
1.2. Standpunt van de VMH	18
1.3. Standpunt van de minister	19
1.4. Repliek van het Rekenhof	19
BIJLAGEN	21

0. INLEIDING

Het voorliggend verslag vormt het resultaat van een onderzoekscyclus die zijn juridische grondslag vindt in artikel 13 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg. Daarom wordt eerst summier uitleg verstrekt over de algemene organisatie van dit nazicht en wordt vervolgens enige duiding gegeven bij de inhoud van het verslag.

1. ALGEMENE ORGANISATIE VAN HET NAZICHT VAN DE REKENINGEN VAN DE INVESTERINGSMAATSCHAPPIJEN

1.1. Juridische grondslag van het nazicht

Artikel 13 van het decreet van 13 juli 1994 belast het Rekenhof met het nazicht van de rekeningen van de investeringsmaatschappijen en hun gespecialiseerde dochters. De modaliteiten van dit nazicht zijn vastgelegd in een protocol d.d. 21 december 1994 gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof. Dit protocol is in werking getreden op 1 januari 1995.

Dit verslag gaat specifiek in op, enerzijds enkele algemene bedenkingen met betrekking tot de VMH (Deel I van dit verslag) en anderzijds op de controle van de eenvoudige jaarrekening van deze instelling met betrekking tot het boekjaar 1998 (Deel II van dit verslag).

1.2. Modaliteiten van het nazicht van de rekeningen van de investeringsmaatschappijen

Het protocol legt de regels vast volgens welke dit nazicht dient te verlopen. Deze procedure verloopt a posteriori, op stukken en ter plaatse. Er is ruime aandacht besteed aan het tegensprekelijk karakter van het nazicht.

Concreet bestond dit nazicht bij de VMH uit de volgende stappen :

De procedure ving aan met een onderzoek ter plaatse. De bevindingen die hieruit voortvloeiden, werden meegedeeld op 8 september 1999 aan en/of besproken met de betrokken investeringsmaatschappij. De VMH had dan één maand de tijd om te antwoorden op de schriftelijk geformuleerde vragen en bedenkingen. Na de evaluatie van deze replieken zond het Rekenhof op 7 februari 2000 vervolgens een synthese van zijn opmerkingen naar de Vlaamse Minister bevoegd voor Leefmilieu. De minister antwoordde met haar brief van 13 juni 2000, kenmerk MLL/ S1/ nr/2000/2-01978, waarvan kopie als bijlage. Na ontvangst van dit antwoord beschikte het Rekenhof over alle gegevens om het rapport op te stellen dat nu wordt voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

2. HET VERSLAG

Dit onderzoek heeft geleid tot briefwisseling tussen het Rekenhof, de betrokken investeringsmaatschappij (de VMH) en de Vlaamse Minister bevoegd voor Leefmilieu.

In dit rapport komen uiteindelijk die elementen aan bod waarbij na deze briefwisseling nog steeds vragen, bedenkingen en opmerkingen kunnen worden geformuleerd.

In concreto zijn dit :

- enkele algemene bedenkingen;
- één opmerking naar aanleiding van de financiële controle van de enkelvoudige jaarrekening met betrekking tot het boekjaar 1998.

DEEL I : ALGEMENE BEDENKINGEN MET BETREKKING TOT DE VLAAMSE MILIEUHOLDING (VMH)

1. DE AFDELING VMHI (VMH INTERNATIONAL)

1.1. Uiteenzetting van de problematiek

Uit het onderzoek blijkt dat de VMH in de toekomst best een rekenblad opstelt om de financiële opvolging van de aan de VMH door te storten bedragen door de VMHI-leden te waarborgen.

Alzo worden daarenboven de risico's met betrekking tot het niet volledig boeken van de opbrengsten ten gevolge van de werking van de VMHI-afdeling in de enkelvoudige jaarrekening tot een minimum beperkt.

Dit rekenblad, dat een aanvulling moet zijn van het reeds bestaande interne rapporterings- en opvolgingssysteem, zou dan uit de volgende gegevens dienen te bestaan:

- De contractueel vastgelegde omzet van het VMHI-lid met de buitenlandse opdrachtgever (per individueel project) die dankzij de tussenkomst van de VMHI-afdeling wordt behaald;
- Deze omzet wordt ook best uitgesplitst over de betaalperiodes die de buitenlandse opdrachtgever ten opzichte van het VMHI-lid dient te respecteren (de periode, waarin de vergoeding aan de VMH dient te worden betaald, is hier immers –vanaf het boekjaar 1999- aan verbonden),. Tevens is het aangewezen deze omzet te staven aan de hand van de facturen van het VMHI-lid aan de buitenlandse opdrachtgever;

- Het bedrag van de vergoeding (per individueel project), dat aan de VMH toekomt en dat onder meer uit een vaste en variabele vergoeding bestaat (de variabele vergoeding wordt immers berekend als een percentage van de contractueel vastgelegde omzet tussen het VMHI-lid en de buitenlandse contractant).

Tevens dient het totaalbedrag van deze vergoedingen op dit rekenblad aan het einde van een boekhoudperiode overeen te stemmen met de som op de desbetreffende grootboekrekeningen (opbrengsten) in de enkelvoudige jaarrekening van de instelling.

Eveneens moet elk individueel project, dat wordt opgenomen in dit rekenblad, op een gemakkelijke manier reconcilieerbaar zijn met de projecten, zoals deze gebruikelijkerwijze worden vermeld in het jaarverslag van de instelling.

1.2. Standpunt van de VMH

De VMH had geen fundamentele bezwaren tegen de implementatie van dit document.

1.3. Standpunt van de minister

De minister stelt dat de instelling momenteel zo'n rekenblad bijhoudt.

1.4. Repliek van het Rekenhof

De verdere opvolging inzake de stand van zaken aangaande de implementatie van dit document wees uit dat er door de instelling vanaf 1 januari 1999 wel degelijk een rekenblad wordt bijgehouden. Dit document bevat de door het Rekenhof gevraagde gegevens.

Bijgevolg heeft het Rekenhof in dit verband geen opmerkingen meer te formuleren.

2. DE BEHEERSOVEREENKOMST

2.1. Uiteenzetting van de problematiek

Er werd tussen het Vlaams Gewest en de VMH een beheerscontract gesloten dat op 1 januari 1995 inging voor een periode van drie jaar. Aangezien er nog geen nieuw beheerscontract is gesloten, werd dit contract, overeenkomstig artikel 12.2 van het bestaande beheerscontract, van rechtswege verlengd.

De VMH is vragende partij om een nieuw beheerscontract te sluiten. In dit verband verwijst het Rekenhof naar zijn opmerkingen en aanbevelingen inzake het beheerscontract (Verslag betreffende de VMH over het boekjaar 1997, Vlaams Parlement, Stuk 37-A (1999) – Nr. 1, Zitting 1999, 13 september 1999). Dit parlementair stuk werd besproken op 14 oktober 1999 in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening (Verslag Vlaams Parlement, Stuk 37-A (1999) –Nr. 2, Zitting 1999, 5 november 1999).

Deze opmerkingen en aanbevelingen kunnen nog worden vervolledigd met de volgende commentaar.

Voor de jaren 1994 tot en met 1998 vertonen de bedrijfskosten in de enkelvoudige jaarrekening van de VMH een stijgende tendens met als enige uitzondering het jaar 1996, waar er zich een lichte daling voordeed ten opzichte van het vorige boekjaar 1995. Deze bedrijfskosten bestaan voornamelijk uit de aankoop van diverse goederen en diensten (klasse 61) en bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (klasse 62).

Zonder een oordeel uit te spreken over deze evolutie, rijst de vraag of (een verdere stijging van) deze bedrijfskosten in de toekomst niet (dient) dienen te worden gerelateerd aan een aantal andere elementen, eigen aan de VMH, waarbij deze relatie wordt vastgelegd in een nieuw artikel van de te sluiten beheersovereenkomst.

Dit zou kunnen worden gerealiseerd door een combinatie van één of meerdere van de volgende elementen in overweging te nemen :

- de omvang van de bedrijfskosten wordt maximaal beperkt tot bijvoorbeeld een percentage van de omvang van de financiële vaste activa (Dit percentage (de verhouding tussen de bedrijfskosten en het rekenkundig gemiddelde van de begin- en eindbalans van de financiële vaste activa voor het boekjaar) bedroeg 1.32% in 1998 en 1.29% in 1997.);
- de stijging van de bedrijfskosten wordt gekoppeld aan de stijging van de financiële opbrengsten van de instelling;
- de evolutie van de bedrijfskosten wordt gerelateerd aan de gerealiseerde en/of latente meer- of minderwaarden met betrekking tot de deelnemingen van de VMH;
- deze evolutie wordt gekoppeld aan het aantal opgedragen taken aan de VMH in het beheerscontract (De omschrijving van "het aantal opgedragen taken aan de VMH" dient dan wel voldoende concreet te worden uitgewerkt, zoniet zal deze maatstaf in de praktijk niet effectief kunnen worden gehanteerd).

Het Rekenhof wenst geen oordeel uit te spreken over de meest optimale combinatie van elementen waaraan de bedrijfskosten kunnen worden gekoppeld. Deze suggestie, indien ze wordt weerhouden, dient immers door de beide contractanten van het nieuwe beheerscontract, in casu de VMH en het Vlaams Gewest, in samenspraak te worden uitgewerkt.

2.2. Standpunt van de VMH

De VMH stelt in haar repliek dat dit voorstel er de instelling toe zal verplichten haar werkingskosten voornamelijk te concentreren op relatief grote deelnemingen en/of deelnemingen in gevestigde ondernemingen.

Tevens is de instelling van oordeel dat de relatering van de bedrijfskosten hetzij aan de financiële opbrengsten hetzij aan de latente meerwaarden in de praktijk een moeilijk te hanteren maatstaf is.

2.3. Standpunt van de minister

De minister deelt de bezorgdheid van het Rekenhof inzake de evolutie van de bedrijfskosten.

Bovendien merkt zij op dat de onderhandelingen aangaande een nieuw beheerscontract zijn opgestart, waarbij er onder meer zal worden voorzien in een koppeling van de bedrijfskosten aan bepaalde elementen, die door het Rekenhof werden aangegeven (zie punt 2.1.).

2.4. Repliek van het Rekenhof

Met betrekking tot het standpunt van de instelling dat het voorstel van het Rekenhof haar ertoe zal verplichten haar werkingskosten voornamelijk te concentreren op relatief grote deelnemingen en/of deelnemingen in gevestigde ondernemingen, dient er vooreerst te worden opgemerkt dat het geenszins de bedoeling van het Rekenhof is in het beleid van de instelling te interveniëren.

Toch meent het Rekenhof, zoals trouwens de instelling zelf, dat er een verband bestaat tussen enerzijds het aantal deelnemingen en anderzijds de hoogte van de bedrijfskosten (hoe meer participaties de VMH verwerft, des te meer bedrijfskosten zullen er worden gemaakt door deze instelling).

De kern van de problematiek bestaat er echter in dat het, juist omwille van het toenemende aantal participaties, belangrijk is dat er ook voldoende controle wordt uitgeoefend op deze bedrijfskosten en dat dit kan gebeuren door te voorzien in een adequate rapportering door de instelling.

In elk geval zal moeten worden aangetoond of de stijgende bedrijfskosten in hun totaliteit enkel en alleen het gevolg zijn van het toegenomen aantal deelnemingen. Na-

dien zal de VMH over de evolutie van de bedrijfskosten dan desgevallend moeten rapporteren aan haar enige aandeelhouder, het Vlaams Gewest.

Met betrekking tot de andere specifieke opmerking van de instelling kan worden ingestemd met de stelling dat de relatering van de bedrijfskosten hetzij aan de financiële opbrengsten hetzij aan de latente meerwaarden in de praktijk een moeilijk te hanteren maatstaf is, dat elke relatering zijn beperkingen heeft en dat de VMH voornamelijk de hoogte van de bedrijfskosten kan beïnvloeden.

Het Rekenhof is er zich van bewust dat het een moeilijke, maar niet onmogelijke opgave is een eenduidig (lineair) verband te leggen tussen enerzijds de bedrijfskosten en anderzijds de bovenvermelde elementen. Het gaat er mee akkoord dat de instelling, net als andere holdingmaatschappijen, geen vat heeft op bijvoorbeeld de rentevolutie.

Deze opmerkingen van de instelling doen echter geen afbreuk aan de vaststelling dat de financiële opbrengsten en de latente min- en meerwaarden op deelnemingen een uitdrukking zijn van de (financiële) performantie van de holding en haar deelnemingen. Zo kan er dus wel een verband worden gelegd tussen enerzijds de bovenvermelde elementen en anderzijds de bedrijfskosten, vermits de (stijgende) bedrijfskosten, door de optimale aanwending van de aanwezige gelden door de verantwoordelijken van de instelling, ook een gunstig effect dienen te sorteren op de (financiële) performantie van de VMH en haar deelnemingen.

Aangaande het standpunt van de minister zal het Rekenhof te gepasten tijde de verdere evolutie van de bedrijfskosten en de totstandkoming van de bepalingen met betrekking tot deze kosten in de aangekondigde nieuwe beheersovereenkomst opvolgen.

DEEL II: OPMERKING IN VERBAND MET DE FINANCIËLE CONTROLE VAN DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING MET BETREK- KING TOT HET BOEKJAAR 1998

1. DE MOGELIJKE DUURZAME WAARDEVERMINDERINGEN MET BETREK- KING TOT DEELNEMINGEN VAN DE VMH

1.1. Uiteenzetting van de problematiek

Het Rekenhof stelde in het verleden enkele malen de vraag of twee specifieke deelnemingen niet waren overgewaardeerd in de enkelvoudige jaarrekening van de instelling. Deze mogelijke overwaardering werd in vraag gesteld na de uitgevoerde analyse van de verschillen tussen de intrinsieke waarde van deze deelnemingen en hun geboekte aanschaffingswaarde.

Overeenkomstig artikel 29, § 2, van het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen, dient immers te worden overgegaan tot het boeken van een waardevermindering, "ingeval van duurzame minderwaarde of ontwaarding, verantwoord door de toestand, de rendabiliteit of de vooruitzichten van de vennootschap waarin de deelnemingen of de aandelen worden aangehouden."

Voor één deelneming is per 31 december 1998 de vraagstelling naar het registreren van een waardevermindering niet meer aan de orde, daar deze vennootschap in de loop van 1999 werd gefusioneerd met een andere dochteronderneming van de instelling en de vooruitzichten van de "nieuwe vennootschap" op dit moment als gunstig worden ingeschat.

Aangaande de andere deelneming, dient de instelling voorzichtigheidshalve zo spoedig mogelijk over te gaan tot het boeken van een waardevermindering ten belo-

pe van de volledige aanschaffingswaarde van deze deelneming, zoals geregistreerd in de enkelvoudige jaarrekening van de VMH per 31 december 1998.

De afboeking van dit bedrag (bijna 32 miljoen BEF) wordt tot bewijs van het tegendeel onder meer gemotiveerd door de volgende gebeurtenissen in 1998:

- deze vennootschap lijdt voor het derde achtereenvolgende jaar verliezen;
- het eigen vermogen is ten gevolge van deze geleden verliezen negatief per 31 december 1998 (omwille van dit negatief eigen vermogen werd er trouwens in 1999 een kapitaalverhoging in deze vennootschap doorgevoerd, waarop enkel door de VMH werd ingetekend en waardoor deze holding in plaats van minderheidsaandeelhouder de belangrijkste aandeelhouder werd);
- een belangrijk distributiecontract voor deze vennootschap werd opgezegd;
- er waren verschillende technische problemen in de productieafdeling.

Tevens zal het Rekenhof in de toekomst, indien aangewezen, zijn onderzoek in verband met mogelijke duurzame waardeverminderingen verder zetten, onder meer ten opzichte van deelnemingen die in 1997 en 1998 werden verworven.

Sommige van deze relatief nieuwe deelnemingen werden per 31 december 1998 immers gekenmerkt door weinig of zelfs een negatieve rendabiliteit die voornamelijk te wijten is aan opstartverliezen. Vermits de VMH deze deelnemingen nog maar een relatief korte periode bezit, is het nog te vroeg op dit moment zich met redelijke zekerheid uit te spreken over het al dan niet bestaan van duurzame waardeverminderingen wat betreft deze deelnemingen.

1.2. Standpunt van de VMH

Aangaande de door het Rekenhof voorgestelde afboeking stelde de instelling dat de raad van bestuur inderdaad overweegt om bij de afsluiting van het boekjaar aan de algemene vergadering een waardevermindering op deze deelneming voor te stellen, tenzij de ingrijpende maatregelen die de betrokken onderneming doorvoert ondertussen zouden wijzen op een duurzaam herstel.

1.3. Standpunt van de minister

De minister merkt op dat de algemene vergadering van de VHM op 16 mei 2000 heeft beslist om een afboeking door te voeren op één specifieke deelneming, zoals gevraagd door het Rekenhof.

Met betrekking tot de andere relatief nieuwe deelnemingen, is zij echter van oordeel dat er, op één uitzondering na, geen afboekingen inzake duurzame waardeverminderingen dienen te worden geregistreerd.

Bovendien stelt de minister dat er aan de commissaris van de Vlaamse regering is gevraagd om hierover een meer omstandig verslag op te stellen.

1.4. Repliek van het Rekenhof

Het Rekenhof heeft ondertussen vastgesteld dat die ene specifieke deelneming volledig werd afgeboekt in de enkelvoudige jaarrekening per 31 december 1999. De commentaar van het Rekenhof inzake de boeking van deze waardevermindering, tezamen met de replieken hierop van de instelling en van de Vlaamse Minister bevoegd voor Leefmilieu, zal aan het Vlaams Parlement worden meegedeeld naar aanleiding van het rapport over het boekjaar 1999. Alzo wordt immers het tegensprekelijk karakter van de procedure, zoals vastgelegd in het protocol van 21 december 1994, gerespecteerd.

Het onderzoek in verband met de andere relatief nieuwe deelnemingen zal worden verder gezet naar aanleiding van de rekeningencontrole over de volgende boekjaren. Desgevallend zal ook het op te stellen rapport van de commissaris van de Vlaamse regering in verband met deze problematiek worden geraadpleegd.

BIJLAGEN

- 1) Brief N12-1.684.650 N1 dd. 8 september 1999 van het Rekenhof aan de VMH
- 2) Antwoord van de VMH dd. 30 september 1999
- 3) Brief N12-1.684.650 B1 dd. 7 februari 2000 van het Rekenhof aan mevrouw V. Dua,
Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw
- 4) Antwoord van de minister dd. 13 juni 2000

REKENHOF

12de directie

N 1.684.650 N1

BOVENSTAANDE KANTTEKENING
DIENT HERHAALD IN HET ANTWOORD

BIJLAGE :
1 verslag

Brussel, 8 september 1999

Aan de heer I. VAN VAERENBERGH
Voorzitter van de Raad van Bestuur
van de Vlaamse Milieuholding
Uitbreidingsstraat 62
2600 ANTWERPEN

Mijnheer de Voorzitter,

Betreft: Nazicht van de rekeningen 1998 van de Vlaamse Milieuholding (VMH).

Conform artikel 4 van het protocol van 21 december 1994, gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof, zendt het Rekenhof u het resultaat van het onderzoek.

Uw antwoord zal worden verwerkt in een brief aan de Vlaamse regering.

De integrale tekst van uw antwoord zal als bijlage worden toegevoegd aan deze brief.

Tezamen met de repliek van de Vlaamse regering zal uw antwoord vervolgens worden opgenomen in een verslag aan het Vlaams Parlement.

Met hoogachting,

De Eerste-auditeur-directeur
G. BOCKSTAEL.

Het Rekenhof heeft de controle van de rekeningen over het boekjaar 1998 van de Vlaamse Milieuholding verricht op basis van alle beschikbare documenten.
Het deelt u zijn opmerkingen mede op basis van die controle.

1. DE AFDELING VMHI

De instelling heeft de nodige stappen ondernomen om vanaf 1999 de financieringswijze voor de VMHI-afdeling aan te passen. Zo werden er onder meer nieuwe samenwerkingsovereenkomsten gesloten tussen de VMH en de VMHI-leden Indaver, Vlar en Aquaplus. Deze nieuwe overeenkomsten komen tegemoet aan de suggesties, die het Rekenhof het vorige boekjaar had gedaan.

Toch wees het onderzoek aangaande de activiteiten tijdens 1998 van de VMHI-afdeling uit dat de VMH in de toekomst best¹ een rekenblad opstelt om de financiële opvolging van de aan de VMH door te storten bedragen door de VMHI-leden te waarborgen.

Dit rekenblad, dat een aanvulling moet zijn van het reeds bestaande interne rapporterings- en opvolgingssysteem, zou dan uit de volgende gegevens dienen te bestaan :

- De contractueel vastgelegde omzet van het VMHI-lid met de buitenlandse opdrachtgever (per individueel project) die dankzij de tussenkomst van de VMHI-afdeling wordt behaald;
- Deze omzet wordt ook best uitgesplitst over de betaalperiodes², die de buitenlandse opdrachtgever ten opzichte van het VMHI-lid dient te respecteren. Tevens is het aangewezen deze omzet te staven aan de hand van de facturen van het VMHI-lid aan de buitenlandse opdrachtgever;
- Het bedrag van de vergoeding (per individueel project), dat aan de VMH toekomt en dat onder meer uit een vaste en variabele vergoeding³ bestaat.

Tevens dient het totaalbedrag van deze vergoedingen op dit rekenblad aan het einde van een boekhoudperiode overeen te stemmen met de som op de desbetreffende grootboekrekeningen (opbrengsten) in de enkelvoudige jaarrekening van de instelling.

Eveneens moet elk individueel project, dat wordt opgenomen op dit rekenblad, op een gemakkelijke manier reconcilieerbaar zijn met de projecten, zoals deze gebruikelijkerwijze worden vermeld in het jaarverslag van de instelling.

¹ Alzo worden de risico's met betrekking tot het niet volledig boeken van de opbrengsten ten gevolge van de werking van de VMHI-afdeling in de enkelvoudige jaarrekening van de instelling tot een minimum beperkt.

² De periode, waarin de vergoeding aan de VMH dient te worden betaald, is hier immers –vanaf het boekjaar 1999–aan verbonden.

³ De variabele vergoeding wordt immers berekend als een percentage van de contractueel vastgelegde omzet tussen het VMHI-lid en de buitenlandse contractant.

2. DE MOGELIJKE DUURZAME WAARDEVERMINDERINGEN MET BETREKKING TOT DEELNEMINGEN VAN DE VMH

Het Rekenhof stelde in het verleden enkele malen de vraag of twee specifieke deelnemingen niet waren overgewaardeerd in de enkelvoudige jaarrekening van de instelling. Deze mogelijke overwaardering werd in vraag gesteld na de uitgevoerde analyse van de verschillen tussen de intrinsieke waarde van deze deelnemingen en hun geboekte aanschaffingswaarde.

Overeenkomstig artikel 29, §2, van het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen dient immers te worden overgegaan tot het boeken van een waardevermindering, "ingeval van duurzame minderwaarde of ontwaarding, verantwoord door de toestand, de rendabiliteit of de vooruitzichten van de vennootschap waarin de deelnemingen of de aandelen worden aangehouden."

Wat de ene deelneming betreft, is per 31 december 1998 de vraagstelling naar het registreren van een waardevermindering niet meer aan de orde. Dit standpunt wordt verantwoord door het feit dat deze vennootschap in de loop van 1999 werd gefusioneerd met een andere dochteronderneming van de instelling, waarbij de vooruitzichten van de "nieuwe vennootschap" op dit moment als gunstig worden ingeschat.

Aangaande de andere deelneming, dient de instelling voorzichtigheidshalve zo spoedig mogelijk over te gaan tot het boeken van een waardevermindering ten belope van de volledige aanschaffingswaarde van deze deelneming in de enkelvoudige jaarrekening van de VMH per 31 december 1998.

De afboeking van dit bedrag (bijna 32 miljoen BEF) wordt tot bewijs van het tegendeel onder meer gemotiveerd door de volgende gebeurtenissen in 1998:

- Deze vennootschap lijdt voor het derde achtereenvolgende jaar verliezen;
- Het eigen vermogen is ten gevolge van deze geleden verliezen negatief per 31 december 1998. (Omwille van dit negatief eigen vermogen werd er trouwens in 1999 een kapitaalverhoging in deze vennootschap doorgevoerd, waarop enkel door de VMH werd ingetekend en waardoor deze instelling in plaats van minderheidsaandeelhouder de belangrijkste aandeelhouder werd.);
- Een belangrijk distributiecontract voor deze vennootschap werd opgezegd;
- Er waren verschillende technische problemen in de productieafdeling.

Tevens wijst het Rekenhof erop dat het in de toekomst, indien aangewezen, zijn onderzoek in verband met mogelijke duurzame waardeverminderingen zal verder zetten, onder meer ten opzichte van deelnemingen, die in 1997 en 1998 werden verworven.

Sommige van deze relatief nieuwe deelnemingen werden per 31 december 1998 immers gekenmerkt door weinig of zelfs een negatieve rendabiliteit, die voornamelijk te wijten is aan opstartverliezen. Vermits de VMH deze deelnemingen nog maar een relatief korte periode bezit, kan het Rekenhof zich op dit moment nog niet met redelijke zekerheid uitspreken over het al dan niet bestaan van duurzame waardeverminderingen wat betreft deze deelnemingen.

3. HET BEHEERSCONTRACT

Er werd tussen het Vlaams Gewest en de VMH een beheerscontract gesloten, dat op 1 januari 1995 inging voor een periode van drie jaar. Aangezien er ondertussen geen nieuw beheerscontract is gesloten, werd dit contract, overeenkomstig artikel 12.2 van het bestaande beheerscontract, van rechtswege verlengd.

De VMH is vragende partij om een nieuw beheerscontract te sluiten met het Vlaams Gewest. Indien dit zou gebeuren, zal het Rekenhof de minister wijzen op de opmerkingen en aanbevelingen, die zijn college het vorige jaar heeft geformuleerd.

Deze opmerkingen en aanbevelingen kunnen nog worden vervolledigd met de volgende commentaar.

Er werd voor de jaren 1994 tot en met 1998 vastgesteld dat de bedrijfskosten⁴ in de enkelvoudige jaarrekening van de VMH een stijgende tendens⁵ vertonen. Zonder een oordeel uit te spreken over deze evolutie, rijst de vraag of (een verdere stijging van) deze bedrijfskosten in de toekomst niet dient (dienen) te worden gerelateerd aan een aantal andere elementen, eigen aan de VMH, waarbij deze relatie wordt vastgelegd in een nieuw artikel van de te sluiten beheersovereenkomst.

Deze denkpiste zou kunnen worden gerealiseerd door een combinatie van één of meerdere van de volgende elementen in overweging te nemen :

- de omvang van de bedrijfskosten wordt maximaal beperkt tot bijvoorbeeld een percentage van de omvang van de financiële vaste activa⁶;
- de stijging van de bedrijfskosten wordt gekoppeld aan de stijging van de financiële opbrengsten van de instelling;
- de evolutie van de bedrijfskosten wordt gerelateerd aan de gerealiseerde en/of latente meer- of minderwaarden met betrekking tot de deelnemingen van de VMH;
- deze evolutie wordt gekoppeld aan het aantal opgedragen taken aan de VMH⁷ in het beheerscontract.

Het Rekenhof wenst echter geen oordeel uit te spreken met betrekking tot de meest optimale combinatie van elementen waaraan de bedrijfskosten dienen te worden gekoppeld. Deze suggestie, indien ze wordt weerhouden, dient immers door de beide contractanten van het nieuwe beheerscontract, in casu de VMH en het Vlaams Gewest, in samenspraak te worden uitgewerkt.

⁴ Deze bedrijfskosten bestaan voornamelijk uit de aankoop van diverse goederen en diensten (klasse 61) en bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (klasse 62).

⁵ Met als enige uitzondering het jaar 1996, waar er zich een lichte daling voordeed ten opzichte van het vorige boekjaar 1995.

⁶ Dit percentage (de verhouding tussen de bedrijfskosten en het rekenkundig gemiddelde van de begin- en eindbalans van de financiële vaste activa voor het boekjaar) bedroeg 1.32 % in 1998 en 1.29 % in 1997.

⁷ De omschrijving van "het aantal opgedragen taken aan de VMH" dient dan wel voldoende concreet te worden uitgewerkt. Anders zal deze maatstaf immers in de praktijk niet effectief kunnen worden gehanteerd.

Wel zal het Rekenhof, indien nodig, in de volgende boekjaren over de verdere evolutie van de bedrijfskosten (en de eventuele totstandkoming van een bijkomende bepaling in de beheersovereenkomst dienaangaande) rapporteren.

Rekenhof – 12de directie
de heer G. Bockstael
E
Regentschapsstraat 2
1000 Brussel

GM/fz/28740

Antwerpen, 30 september 1999

Geachte heer,

Betreft : Nazicht van de rekeningen 1998 van de Vlaamse Milieuholding (N 1.684.650 N1).

Met verwijzing naar uw brief gedateerd 8 september 1999, die ons bereikte op 14 september 1999, houden wij eraan u het volgende antwoord te verstrekken.

1. De afdeling VMH-I

Uw suggestie om nog een nieuw rekenblad toe te voegen aan de reeds bestaande interne rapporterings- en opvolgingssystemen roept geen fundamentele bezwaren op, maar mag niet de indruk wekken dat die bestaande systemen ontoereikend zouden zijn. Wij willen erop wijzen dat, naast de controle op het management door de Raad van Bestuur en de commissaris revisor zoals opgenomen in de vennootschapswet, er binnen de VMH een auditcomité functioneert en dat de VMH onder het permanent toezicht staat van een regeringscommissaris.

2. Mogelijke duurzame waardeverminderingen

De Raad van Bestuur van de VMH overweegt inderdaad bij de afsluiting van het boekjaar aan de Algemene Vergadering een waardevermindering op een deelneming voor te stellen, tenzij de ingrijpende maatregelen die het betrokken bedrijf doorvoert, ondertussen zouden wijzen op een duurzaam herstel.

3. Het beheerscontract

De suggestie van het Rekenhof om in het nieuwe beheerscontract de toegestane bedrijfskosten van de VMH te relateren tot de omvang van de financiële activa of de financiële opbrengsten of de gerealiseerde en/of latente meerwaarden, impliceert, ceteris paribus, dat de VMH haar werking(skosten) voortaan concentreert op relatief grote deelnemingen en/of deelnemingen in gevestigde bedrijven.

VMH

In het algemeen lijkt dit alvast moeilijk te verzoenen met die bepalingen in het lopende beheerscontract, die van de VMH bijzondere aandacht vragen voor kleine en middelgrote ondernemingen en voor innovatieve, risicovolle en experimentele projecten.

Ook het nieuw Vlaams regeerakkoord stelt dat de financiering van startende bedrijven van overheidswege een uitzonderlijke behandeling vergt.

Meer specifiek gaat de door het Rekenhof gesuggereerde relatering van de toegestane bedrijfskosten aan de financiële opbrengsten voorbij aan het feit dat die financiële opbrengsten grotendeels exogeen bepaald worden, namelijk op grond van de rentevoluitie waarop de VMH geen vat heeft.

Tenslotte lijkt de gesuggereerde relatering van de toegestane bedrijfskosten aan latente meerwaarden een moeilijk in de praktijk te hanteren maatstaf, iets waarop het Rekenhof nochtans zelf aandringt.

Wij wensen u een goede ontvangst van dit schrijven en tekenen,

met de meeste hogachting.

Ivo Van Vaerenbergh
Voorzitter

Geert Maes
Directeur-generaal

Brussel, 7 februari 2000
Regentschapsstraat 2
1000 BRUSSEL

N 12-1.684.650 B1

Bijlagen : Brief aan de Vlaamse Milieuholding
en het antwoord erop.

Mevrouw de Minister,

BETREFT : Nazicht van de enkelvoudige jaarrekening over het
boekjaar 1998 van de Vlaamse Milieuholding (VMH).

In uitvoering van artikel 13 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de Permanente Werkgroep Limburg, heeft het Rekenhof een nazicht uitgevoerd van de bovenvermelde jaarrekening.

Conform artikel 4 van het protocol van 21 december 1994, gesloten tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof, worden hierbij de resultaten van dit nazicht meegedeeld.

1. DE AFDELING VMHI

De VMH heeft de nodige stappen ondernomen om vanaf 1999 de financieringswijze voor de VMHI-afdeling aan te passen. Zo werden er onder meer nieuwe samenwerkingsovereenkomsten gesloten tussen de VMH en de VMHI-leden Indaver, Vlar en Aquaplus. Deze nieuwe overeenkomsten komen tegemoet aan de suggesties die het Rekenhof het vorige boekjaar had gedaan.

Toch wees het onderzoek aangaande de activiteiten tijdens 1998 van de VMHI-afdeling uit dat de VMH in de toekomst best een rekenblad opstelt om de financiële opvolging van de aan de VMH door te storten bedragen door de VMHI-leden te waarborgen.

Alzo worden daarenboven de risico's met betrekking tot het niet volledig boeken van de opbrengsten ten gevolge van de werking van de VMHI-afdeling in de enkelvoudige jaarrekening tot een minimum beperkt.

./...

Mevrouw V. DUA
Vlaams Minister van Leefmilieu en Landbouw
Kunstlaan 52
1000 BRUSSEL

N 12-1.684.650 B1

2

De VMH, waaraan de specifieke inhoud van dit rekenblad werd meegedeeld bij directiebrief van het Rekenhof, kenmerk N12-1.684.650 N1 (zie bijlage), heeft geen fundamentele bezwaren tegen de implementatie van dit document.

Naar aanleiding van de rekeningencontrole over het boekjaar 1999 zal worden nagegaan of dit rekenblad effectief werd toegevoegd aan het reeds bestaande interne rapporterings- en opvolgingssysteem.

2. DE MOGELIJKE DUURZAME WAARDEVERMINDERINGEN MET BETREKKING TOT DEELNEMINGEN VAN DE VMH

Het Rekenhof stelde in het verleden enkele malen de vraag of twee specifieke deelnemingen niet waren overgewaardeerd in de enkelvoudige jaarrekening van de instelling. Deze mogelijke overwaardering werd in vraag gesteld na de uitgevoerde analyse van de verschillen tussen de intrinsieke waarde van deze deelnemingen en hun geboekte aanschaffingswaarde.

Overeenkomstig artikel 29, § 2, van het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen, dient immers te worden overgegaan tot het boeken van een waardevermindering, "ingeval van duurzame minderwaarde of ontwaarding, verantwoord door de toestand, de rendabiliteit of de vooruitzichten van de vennootschap waarin de deelnemingen of de aandelen worden aangehouden."

Voor één deelneming is per 31 december 1998 de vraagstelling naar het registreren van een waardevermindering niet meer aan de orde, daar deze vennootschap in de loop van 1999 werd gefusioneerd met een andere dochteronderneming van de instelling en de vooruitzichten van de "nieuwe vennootschap" op dit moment als gunstig worden ingeschat.

Aangaande de andere deelneming, dient de instelling voorzichtigheidshalve zo spoedig mogelijk over te gaan tot het boeken van een waardevermindering ten belope van de volledige aanschaffingswaarde van deze deelneming, zoals geregistreerd in de enkelvoudige jaarrekening van de VMH per 31 december 1998.

De afboeking van dit bedrag (bijna 32 miljoen BEF) wordt tot bewijs van het tegendeel onder meer gemotiveerd door de volgende gebeurtenissen in 1998 :

- deze vennootschap lijdt voor het derde achtereenvolgende jaar verliezen;
- het eigen vermogen is ten gevolge van deze geleden verliezen negatief per 31 december 1998 (omwille van dit negatief eigen vermogen werd er trouwens in 1999 een kapitaalverhoging in deze vennootschap doorgevoerd, waarop enkel door de VMH werd ingetekend en waardoor deze holding in

N 12-1.684.650 B1

3

plaats van minderheidsaandeelhouder de belangrijkste aandeelhouder werd);

- een belangrijk distributiecontract voor deze vennootschap werd opgezegd;
- er waren verschillende technische problemen in de productieafdeling.

Aangaande deze afboeking stelde de VMH dat de raad van bestuur overweegt bij de afsluiting van het boekjaar aan de algemene vergadering een waardevermindering op deze deelneming voor te stellen¹.

Het Rekenhof zal dan ook deze problematiek verder opvolgen naar aanleiding van de rekeningencontrole over het boekjaar 1999.

Tevens zal het in de toekomst, indien aangewezen, zijn onderzoek in verband met mogelijke duurzame waardeverminderingen verder zetten, onder meer ten opzichte van deelnemingen die in 1997 en 1998 werden verworven.

Sommige van deze relatief nieuwe deelnemingen werden per 31 december 1998 immers gekenmerkt door weinig of zelfs een negatieve rendabiliteit die voornamelijk te wijten is aan opstartverliezen. Vermits de VMH deze deelnemingen nog maar een relatief korte periode bezit, is het nog te vroeg zich op dit moment met redelijke zekerheid uit te spreken over het al dan niet bestaan van duurzame waardeverminderingen wat betreft deze deelnemingen.

In dit verband wordt opgemerkt dat de VMH in haar repliek geen elementen aanbrengt die momenteel meer duidelijkheid scheppen over het al dan niet bestaan van duurzame waardeverminderingen op deze deelnemingen.

3. HET BEHEERSCONTRACT

Er werd tussen het Vlaams Gewest en de VMH een beheerscontract gesloten dat op 1 januari 1995 inging voor een periode van drie jaar. Aangezien er nog geen nieuw beheerscontract is gesloten, werd dit contract, overeenkomstig artikel 12.2 van het bestaande beheerscontract, van rechtswege verlengd.

De VMH is vragende partij om een nieuw beheerscontract te sluiten. In dit verband verwijst het Rekenhof naar zijn opmerkingen en aanbevelingen inzake het beheerscontract (Verslag betreffende de VMH over het boekjaar 1997, Vlaams Parlement, Stuk 37-A (1999) – Nr. 1, Zitting 1999, 13 september 1999). Dit parlementair stuk werd besproken op 14 oktober

¹ Tenzij de ingrijpende maatregelen die de betrokken onderneming doorvoert, ondertussen zouden wijzen op een duurzaam herstel.

N 12-1.684.650 B1

4

1999 in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening (Verslag Vlaams Parlement, Stuk 37-A (1999)-Nr. 2, 5 november 1999).

Deze opmerkingen en aanbevelingen kunnen nog worden vervolledigd met de volgende commentaar.

Voor de jaren 1994 tot en met 1998 vertonen de bedrijfskosten in de enkelvoudige jaarrekening van de VMH een stijgende tendens met als enige uitzondering het jaar 1996, waar er zich een lichte daling voordeed ten opzichte van het vorige boekjaar 1995. Deze bedrijfskosten bestaan voornamelijk uit de aankoop van diverse goederen en diensten (klasse 61) en bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (klasse 62).

Zonder een oordeel uit te spreken over deze evolutie, rijst de vraag of (een verdere stijging van) deze bedrijfskosten in de toekomst niet (dient) dienen te worden gerelateerd aan een aantal andere elementen, eigen aan de VMH, waarbij deze relatie wordt vastgelegd in een nieuw artikel van de te sluiten beheersovereenkomst.

Dit zou kunnen worden gerealiseerd door een combinatie van één of meerdere van de volgende elementen in overweging te nemen :

- de omvang van de bedrijfskosten wordt maximaal beperkt tot bijvoorbeeld een percentage van de omvang van de financiële vaste activa; (Dit percentage (de verhouding tussen de bedrijfskosten en het rekenkundig gemiddelde van de begin- en eindbalans van de financiële vaste activa voor het boekjaar) bedroeg 1.32 % in 1998 en 1.29 % in 1997.);
- de stijging van de bedrijfskosten wordt gekoppeld aan de stijging van de financiële opbrengsten van de instelling;
- de evolutie van de bedrijfskosten wordt gerelateerd aan de gerealiseerde en/of latente meer- of minderwaarden met betrekking tot de deelnemingen van de VMH;
- deze evolutie wordt gekoppeld aan het aantal opgedragen taken aan de VMH in het beheerscontract. (De omschrijving van het "aantal opgedragen taken aan de VMH" dient dan wel voldoende concreet te worden uitgewerkt, zoniet zal deze maatstaf in de praktijk niet effectief kunnen worden gehanteerd.)

Het Rekenhof wenst geen oordeel uit te spreken met betrekking tot de meest optimale combinatie van elementen waaraan de bedrijfskosten kunnen worden gekoppeld. Deze suggestie, indien ze wordt weerhouden, dient immers door de bei-

N 12-1.684.650 B1

5

de contractanten van het nieuwe beheerscontract, in casu de VMH en het Vlaams Gewest, in samenspraak te worden uitgewerkt.

De VMH stelt in haar repliek dat dit voorstel er de instelling toe zal verplichten haar werkingskosten voornamelijk te concentreren op relatief grote deelnemingen en/of deelnemingen in gevestigde ondernemingen.

Alhoewel het zeker geenszins in de bedoeling ligt in het beleid van de instelling te interveniëren, meent het Rekenhof, zoals trouwens de instelling zelf, dat er een verband bestaat tussen enerzijds het aantal deelnemingen en anderzijds de hoogte van de bedrijfskosten (hoe meer participaties dat de VMH verwerft, des te meer bedrijfskosten zullen er worden gemaakt door deze instelling).

De kern van de problematiek bestaat er echter in dat het, juist omwille van het toenemende aantal participaties, belangrijk is dat er ook voldoende controle wordt uitgeoefend op deze bedrijfskosten en dat dit kan gebeuren door in een adequate rapportering door de instelling te voorzien.

In elk geval zal moeten worden aangetoond of de stijgende bedrijfskosten in hun totaliteit enkel en alleen het gevolg zijn van het toegenomen aantal deelnemingen. Nadien zal de VMH over de evolutie van de bedrijfskosten dan desgevallend moeten rapporteren aan haar enige aandeelhouder, het Vlaams Gewest.

Met betrekking tot de eerder specifieke opmerkingen van de instelling (zoals vermeld in de twee laatste paragrafen van de brief van de VMH, onder punt 3. Het beheerscontract - zie bijlage) kan worden ingestemd met de stelling dat de relatering van de bedrijfskosten hetzij aan de financiële opbrengsten hetzij aan de latente meerwaarden een moeilijk in de praktijk te hanteren maatstaf is, dat elke relatering zijn beperkingen heeft en dat de VMH voornamelijk de hoogte van de bedrijfskosten kan beïnvloeden.

Het Rekenhof is er zich van bewust dat het een moeilijke, maar niet onmogelijke opgave is een eenduidig (lineair) verband te leggen tussen enerzijds de bedrijfskosten en anderzijds de bovenvermelde elementen. Het gaat er mee akkoord dat de instelling, net als andere holdingmaatschappijen, geen vat heeft op bijvoorbeeld de rente-evolutie.

Deze opmerkingen van de instelling doen echter geen afbreuk aan de vaststelling dat de financiële opbrengsten en de latente min- en meerwaarden op deelnemingen een uitdrukking zijn van de (financiële) performantie van de holding en haar deelnemingen. Zo kan er dus wel een verband worden gelegd tussen enerzijds de bovenvermelde elementen en ander-

N 12-1.684.650 B1

6

zijds de bedrijfskosten, vermits de (stijgende) bedrijfskosten, door de optimale aanwending van de aanwezige gelden door de verantwoordelijken van de instelling, ook een gunstig effect dienen te ressorteren op de (financiële) performantie van de VMH en haar deelnemingen.

Het Rekenhof zal in de volgende boekjaren de verdere evolutie van de bedrijfskosten en de eventuele totstandkoming van bepalingen terzake in de beheersovereenkomst blijven volgen.

Na ontvangst van uw bedenkingen en opmerkingen, zal dit verslag samen met de gevoerde briefwisseling aan het Vlaams Parlement worden meegedeeld.

Op last :
De Hoofdgriffier,

Het Rekenhof :
De Eerste Voorzitter,

F. VAN DEN HEEDE.

J. VAN de VELDE.

Vlaamse regering
Kabinet van de Vlaamse minister
van Leefmilieu en Landbouw

Alhambra, Emile Jacqmainlaan 20, 1000 Brussel
Tel. (02)553 27 81 – Fax (02)553 27 86
E-mail: kabinet.dua@vlaanderen.be

REKENHOF
Regentschapsstraat 2
1000 BRUSSEL

uw kenmerk

ons kenmerk
MLL/S1/nr/2000/2-
01978

bijlagen

vragen naar / e-mail
Aviel Verbruggen

telefoonnummer

datum
13 JUNI 2000

Betreft : Opmerking Rekenhof N12-1.684.650 B2

Geachte heer Van De Velde,

Ik verontschuldig me ten eerste voor de vertragingen in onze antwoorden op uw vragen. Dit ligt voor een groot deel aan de vacante positie van de Regeringscommissaris bij de VMH, die pas is ingevuld sinds midden vorige maand door de heer P. Van Speybroeck, financieel adviseur. Wij hopen vanaf nu een continueerstroom van onafhankelijke informatie over de werking van de VMH te kunnen bekomen zodat wij uw vragen ook sneller en nog vollediger kunnen beantwoorden.

In aanvulling op de repliek die de Vlaamse Milieuholding reeds formuleerde bij brief van 30 september 1999, wens ik nog volgende antwoorden te formuleren:

1. Afdeling VMH-I

zoals voorgesteld door het Rekenhof, wordt door de VMH momenteel een rekenblad bijgehouden, dat de financiële opvolging registreert van de aan de VMH door te storten bedragen door de VMH-I-leden.

2. Duurzame waardeverminderingen

Zoals gevraagd door het Rekenhof, heeft de Algemene Vergadering van de VMH op 16 mei jl., op voorstel van de Raad van Bestuur, beslist een afboeking door te voeren op een welbepaalde deelneming.

Wat betreft de deelnemingen die in 1997 en 1998 werden verworven:

- Ofwel vertoonden betrokken bedrijven een positieve evolutie van het eigen vermogen in 1999;
- Ofwel gaat het om bedrijven die in de opstartfase verkeren en nog de klassieke aanloopverliezen kennen;
- Ofwel gaat het om "zaaigeld-dossiers", waar men op dit moment geenszins van duurzame waardevermindering kan spreken.

Eén deelneming beantwoordt niet aan deze profielen. De Algemene Vergadering van de VMH heeft dan ook zopas beslist tot afboeking van deze deelneming.

Aan de nieuwe Regeringscommissaris is gevraagd over dit aspect een meer omstandig verslag op te maken. Van zodra wij dit ontvangen, zullen we niet nalaten dit aan het Rekenhof te Bezorgen.

3. Het beheerscontract

Met betrekking tot de evaluatie van de ontwikkeling van de bedrijfskosten, deel ik de bezorgdheid van het Rekenhof. De Regeringscommissaris bij de VMH kan ambtshalve deelnemen aan de zittingen van managementcomité, auditcomité en Raad van Bestuur van de VMH, en heeft continu toegang tot alle documenten en geschriften. Bovendien dient de aandeelhouder, na kennis te hebben genomen van het verslag van de commissaris-revisor, zich jaarlijks uit te spreken over de jaarrekeningen van de onderneming.

De onderhandelingen met de VMH om te komen tot een nieuw beheerscontract, zijn enkel opgestart maar er is nog geen grote vooruitgang in gehaald. In dit nieuwe contract zullen de bedrijfskosten worden verbonden aan elementen, gesuggereerd door het Rekenhof, zoals het aantal deelnemingen en de omvang van die deelnemingen.

Te uwer informatie voeg ik aan deze brief toe:

- 1) Aanstelling van en CV van de Regeringscommissaris VMH
- 2) Standpuntbepaling inzake toekomst VMH aan de Vlaamse regering meegedeeld op 26 mei jl.

Hoogachtend,

Vera Dua
Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw

Toekomst VMH

Standpuntbepaling Minister V. DUA

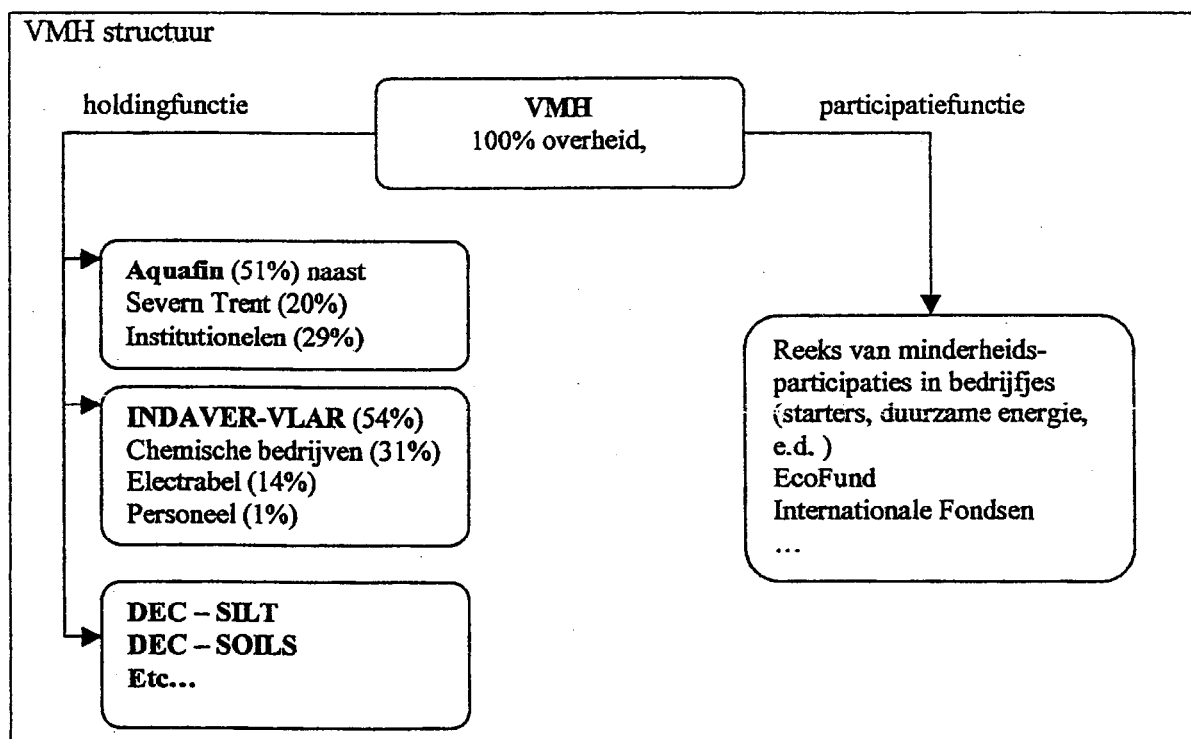
Historiek

De VMH werd opgericht op 18 januari 1990 als 100% dochter van de GIMV. Als gevolg van de KS-perikelen en het hieruit voortvloeiende decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV werd de VMH omgevormd tot een aparte holding met het Vlaamse Gewest als rechtstreekse en praktisch enige aandeelhouder.

Het decreet van 20 april 1994 (afvalstoffen) duidt de VMH aan als één van de instrumenten van de Vlaamse Regering, met het door sommige actoren gewraakte art. 43 §2 dat de VMH een verregaand initiatiefrecht toekent om OVAM, provincies, intercommunales, gemeenten en privé-bedrijven te betrekken in projecten voor de verwijdering of nuttige toepassing van afvalstoffen.

De VMH moet zich toeleggen « op investeringen in milieuprojecten en op participaties in nutsbedrijven in de milieusector, met inbegrip van drinkwatervoorziening, dit zowel in binnen- als buitenland ».

De VMH werkt op twee sporen : holdingfunctie en verstrekker van risicokapitaal. Vooral de holdingfunctie is belangrijk met Aquafin en Indaver-VLAR, en vormt nu een geconsolideerd balanstotaal van ca. 50 miljard BEF t.a.v. een ingebracht vermogen van 4 miljard BEF vanwege de Vlaamse overheid (via het MINA-fonds). De VMH keert jaarlijks een dividend van 220 miljoen BEF uit aan het MINA-fonds, of een rendement van 5,5%. Zolang de regulering van de VMH en haar dochters weinig prestatie-gestuurd is, kan men de betekenis van deze dividenden moeilijk inschatten.

Standpunt

1. Voor een Minister van Leefmilieu is de bestaansreden van de VMH meer milieuresultaten te kunnen realiseren tegen de laagste (en transparante) kostprijs. De milieu-finaliteit van de VMH is van cruciaal belang, en moet worden verhoogd en bewaakt. De milieu-finaliteit laten uithollen door economische doelstellingen mag niet aan de orde komen.
2. De VMH is als holding vooral interessant voor de overheid en voor privé-ondernemingen vanwege haar meerderheidsparticipaties in Aquafin en Indaver. Onze aanpak is daarom eerst deze twee grote dochters op een nieuw spoor te zetten, met prioriteit voor het Aquafin dossier omdat hier de grootste knelpunten en opportuniteiten aanwezig zijn. Voor Aquafin wordt een afzonderlijke nota voorbereid. Voor Indaver is momenteel de eerste verkenning aan de gang. Er is wel beslist bij de eerste herziening van VLAREA het art. 43 §2 te schrappen.
3. Beslissingen inzake de VMH kunnen maar worden genomen op basis van een grondige dossierkennis. Pas sinds 5 mei 2000 heeft de Vlaamse Regering een nieuwe Regeringscommissaris benoemd. Deze heeft de opdracht van nabij de werking en prestaties van de VMH te volgen en hierover een verslag op te maken tegen 31.12.2000. Voor dit verslag is overgemaakt en bestudeerd, worden er geen beslissingen genomen die de werking van de holding in de een of andere richting fundamenteel aanpassen. In de opdracht aan de Regeringscommissaris is geen enkele voorafname genomen op de toekomst van de VMH. Alle wegen liggen bijgevolg open, gaande van een versterking van de rol van de VMH tot een sterke inperking van deze rol, of tot een hertekening van de participatiestructuren zelf. Zo kan men denken aan het onderbrengen van de holding en participatie functies in afzonderlijke entiteiten. Hierdoor zal de kruiselingse subsidiëring van holding naar participatie-activiteiten niet langer mogelijk zijn. Voor de participaties zal dan meer expliciete politieke bereidheid moeten worden betoond (verhoogde transparantie).
4. Monopolievorming in (segmenten van) de milieusector is een reële bedreiging. Voor de eindgebruikers kan monopolievorming zeer nadelig blijken als er geen sterke overheidsregulering tegenover staat. De noodzakelijke capaciteit inzake overheidsregulering is vandaag in Vlaanderen afwezig of beperkt in slagkracht en impact. Dit vraagstuk moet vooraf degelijk worden opgelost, voor herstructurering of verdere privatisering kan plaatsvinden.

Curriculum vitae

Van Speybroeck Patrick Remi Germain

Geboren te Sleidinge op 12.01.55

Belgische nationaliteit

Gehuwd met Van Gorp Suzanne, vader van Maarten, Michiel en Thomas

Wonende te 2070 Burcht, Antwerpsesteenweg 81

Tel 03 / 252 57 58 - Fax 03 / 253 18 94

Opleiding

Hoger Secundair Onderwijs, Moderne Humaniora, Wetenschappelijke A
O.-L.-V. van Lourdes, Oostakker (Gent). (1973)

Licentiaat Toegepaste Economische Wetenschappen, Bedrijfseconomie en –
econometrie

Thesis : *Econometrische evaluatie van een SO₂-taks op de Belgische conventionele
electriciteitscentrales.*

UFSIA, Antwerpen. (1977) - Grote onderscheiding

Master of Business Administration, Major : Finance

Thesis : *An empirical evaluation of the effect of a stock issue on stock market prices.*
KUL, Leuven. (1978) - Onderscheiding

Loopbaan

september 78 – april 82 :

Onderzoeksassistent UFSIA – Centrum voor Bedrijfseconomie en Bedrijfseconometrie
Medewerker aan het Nationaal R & D Programma Energie : *'Een haalbaarheidsstudie
van stadsverwarming voor de stad Gent.'*

(onderbroken door legerdienst van 01.02.81 tot 01.12.81 bij de Medische Dienst)

mei 82 – juli 88 :

Generale Bank :

82 – 84 : universitaire stage

84 – 86 : account-manager Commerciële Zetel Boom

86 – 88 : Hoofd Cel Ondernemingen Commerciële Zetel Boom

Deze laatste twee functies hadden betrekking op de commerciële relatie met de middelgrote en grote ondernemingen.

juli 88 tot heden

Oprichter en afgevaardigd bestuurder van Financieel Management NV,
Antwerpsesteenweg 81, 2070 Burcht.

Deze onderneming adviseert en assisteert ondernemingen met betrekking tot hun financieel beleid.

Concrete activiteiten : opstellen van een financieel plan, investeringsanalyse, waardering van ondernemingen, bestuursmandaten in KMO's, kredietonderhandelingen, overnamebemiddeling, financiële doorlichting van ondernemingen...

Diversen

Deskundige bij de Rechtbank van Koophandel en de Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen inzake financiële aangelegenheden

Geen lid van een politieke partij

Lid van Natuurreservaten vzw
